

Ameriška bojna mornarica in bombniki "mehčajo" japonsko celino za invazijo

Ameriški letalci sestrelili 49 japonskih letal, potopili osem in poškodovali šest ladij v akcijah v zadnjih treh dneh. Čez 150 ameriških bombnikov bombardiralo japonska letališča in vojaške naprave. Avstralske čete na Borneu prodirajo v notranjost otoka. Prve se približale Pandansari, središču oljnega polja. Filipinska vlada počastila generala MacArthurja. Japonske čete beže pred Kitajci. Čungking naznanil okupacijo železniške proge

WASHINGTON, D. C., 9. jul. Več sto ameriških "letečih trdnjav" je zdaj napadalo japonska letališča središča. Tarča japonskih napadov iz zraka so letališča mesta Honšu, Juju in Kobe.

GUAM, 9. jul.—"Leteče trdnjave" vzdržujejo napadajo industrijska mesta na japonski celi. Je 34 dni. Bombni napadi nadaljujejo z namenom, da se "mehčajo" odporna moč japonskih oboroženih sil pred pričakovano invazijo. Vsak dan pa so tisoč ton bomb na japonske letališke objekte.

Doslej so ameriški bombniki letali bombe na 31 japonskih industrijskih mest in večina teh uničena.

Guam, 9. jul.—Ameriški letalci so sestrelili 49 japonskih letal, potopili osem in poškodovali šest ladij v akcijah v zadnjih treh dneh. Američani so sestrelili 43 letal v ozračju nad Okijem.

Radio Tokio je poročal, da se napada na letališča in vojaške naprave udeležilo čez 150 ameriških bombnikov. Bombe so dema razdejale letališča pri Kyarigahari in električno centralo petega ameriškega letalnega zbora so bombardirale meje in industrijska središča na otoku Kyushu ter mornarične baze na Formozu.

Radio Tokio je citiral izjavo admirala Nomura, japonskega ambasadorja v Washingtonu v času britnega napada na Pearl Harbor. Ta vsebuje svarilo pred varnostjo ameriške invazije ponske celine. Admiral je priidal, da sovažnik ne kaže znajen izmučenja in da še vedno polaga z ogromno silo na otoku, kopnem in v zraku, za pa je naglasil, da se Japona ne bo brezpogojno podala, nveč vztrajala v borbi do konca.

Časniška agentura Domej poroča, da so se zavezniške podmornice pojavile v vodovju pri Banggu, luki holandske Vzhodne Indije, a so se morale umakati pod točo izstrelkov, katere bruhale japonske topniške baterije.

Japonski samomorilski piloti napadli britsko brodovje na otoku Okinawa in Formozo. Komunikacije pravi, da sta bila dva letala poškodovana. Japonci so napadli plačati visoko ceno za dronj. Izgubili so čez 30 letal.

Britsko brodovje vključuje tri podmornice, štiri oklopne ladje, križark in osem rušilcev.

Manila, Filipini, 9. jul.—Avstralske čete, ki so se izkrcale na otoku Borneu, prodirajo v notranjost otoka in drobe odpor japonskih sil. Prve so se približale Pandansari, središču oljnega polja, kljub močnemu odporu s strani sovražnika.

Avstralske bitke so v teku na severni strani. Balikapana, mornarične baze, ki je v rokah japonskih čet. Enote sedme avstralske divizije so zasedle pozicije v bližini Manggara, 13 milj od Balikapana. Na drugi strani zaliva so se izkrcali nadaljnje avstralske čete. Ameriške bojne ladje in letala bombardirajo japonske vojaške objekte in naprave na obrežju.

Kaišek apelira za večjo pomoč

General pohvalil kooperacijo z Ameriko

Čungking, Kitajska, 9. jul.—General Kaišek, vrhovni poveljnik kitajskih oboroženih sil, je apeliral na Ameriko za večjo ekonomsko pomoč. Dejal je, da je kooperacija med Kitajsko in Ameriko bolj zadovoljiva nego je bila kdaj prej v diplomatični zgodovini obeh držav.

"Amerika nam nudi pomoč v opremljenosti naših čet, ne posveča pa zadostne pozornosti našim ekonomskim potrebam," je dejal Kaišek na sestanku s časniki. "Kitajska je deležna pomoči s strani generala Alberta C. Wedemeyerja, poveljnika ameriških čet na kitajskih frontah, in s strani generala Patricka J. Hurleyja, ameriškega poslanca v Čungkingu."

Kaišek je predlagal večjo uporabo kitajskih čet v operacijah proti japonskim silam. Amerika naj bi večala čete na kitajski celi, kar bi bilo bolj praktično nego pošiljanje ameriških čet v kitajske kraje. Upoštevati je treba problem transportacije in daljave.

Na vprašanje časnika, ali misli, da bo japonska sila kmalu zdrobljena, je Kaišek odgovoril, da ne verjame, da se bo Japonka podala brezpogojno. Vojna na Daljnem vzhodu bo zaključena s popolnim porazom Japonke.

Berlinski župan hvali Ruse

London, 9. jul.—List Evening Standard je citiral izjavo dr. Arthurja Wernerja, berlinskega župana, v kateri je pohvalil prijateljstvo, ki se je razvilo med Nemci in Rusi v Berlinu. Dejal, da se ruski vojski obnašajo dostojno in vojaške avtoritete skrbijo, da Nemci dobivajo živila.

TITO OBDOLŽIL GRŠKE FAŠISTE PROVOKACIJ

Več tisoč Macedoncev pobegnilo v Jugoslavijo STRELJANJE PREKO MEJE

London, 9. jul.—Maršal Tito je obdolžil grške oborožene sile, ki služijo fašistični reakciji, provokacij. Te streljajo preko grško-jugoslovanske meje. Tito je dejal, da je več tisoč Macedoncev pobegnilo iz severne Grčije, kjer divja teror, v Jugoslavijo.

Poročila iz Moskve pravijo, da je narodna fronta federalne Macedonije poslala noto jugoslovanski vladi. Ta vsebuje obdolžitev, da grške fašistične organizacije, katere imajo oporo pri enotah redne grške armade, izvajajo strahovlad v grški Macedoniji. Ta strahovlada se lahko primerja turški brutalnosti v dobi, ko je bila Macedonija zasužnjena.

Tito je v svojem govoru na belgradski radiopostaji dejal, "da grške čete, oborožene s strojnimi, streljajo preko meje v Jugoslavijo. Naše sile še niso odgovorile na provokacije in oddale niso niti ene krogle."

Maršal je dalje rekel, da ne bo odredil razorožitve jugoslovanskih sil, dokler bodo druge države držale vojske pod orožjem. Tito je omenil, da je grški notranji minister zanikal trditve, da grški državljani beže v Jugoslavijo.

"Pred vami in vsem svetom izjavljam, da je na tisoč Macedoncev in Grkov pobegnilo v Jugoslavijo v zadnjih tednih," je rekel Tito. "Ti so prišli v Jugoslavijo, da se izognejo persekuciji in terorju grške reakcije. Mi bomo še nadalje prezirali provokacije grške reakcije, ker je ne smatramo za nevarno. Uverjeni smo, da bo grško ljudstvo obračunalo z reakcijo in fašisti, sovražniki Jugoslavije."

Ruska časniška agentura Tass je objavila deklaracijo narodne fronte federalne Macedonije, ki pravi med drugim, "da grška vlada dobro ve, kaj delajo njene civilne administracije in oborožene sile."

Berlinske cone pod rusko kontrolo

Problem dostavljanja živil čaka rešitve

Berlin, 9. julija.—Polkovnik Frank Howley in brigadir W. R. Hinde, ameriški in britski guverner Berlina, sta na sestanku s časniki priznala, da so berlinske cone še pod rusko vojaško kontrolo. Prvotni dogovor je določal, da pridejo določene cone pod ameriško in britsko kontrolo 5. julija, toda na omenjeni dan je maršal Gregorij K. Žukov, vrhovni poveljnik ruskih sil v Berlinu, instrumentalni častnik in uradnik, naj obdrže pozicije.

Howley je pojasnil časnika, da Rusi nečesto izročiti krajevni uprav Američanom in Angležem, dokler ne bo sklenjen sporazum glede administracije Berlina kot celote. S tem je povezan problem dostavljanja živil in drugih potrebščin.

V normalnih časih so živila prihajala v Berlin iz krajev v bližini mesta. O dostavljanju živil so se vršile diskuzije med Rusi, Američani in Angleži, ki pa niso rezultirale v dogovoru. Zdaj so Rusi odgovorni za nasičevanje berlinskih prebivalcev.

Nove komplikacije so nastale, ker še ni določena francoska cona okupacije. Pričakuje se, da bo določena ta teden. V Berlin je dospeel general De Beauchene, poveljnik čet, ki bodo prevzele francosko okupacijsko cono.

Nemška policija pod rusko vojaško kontrolo ima še jurisdikcijo v conah ameriške in britske okupacije.

Vojak streljal na vojne ujetnike

Salina, Utah, 9. jul.—Ameriški vojaški stražnik Clarence V. Bertucci je začel s strojno streljanjem na šotor, v katerem so spali nemški vojni ujetniki. Krogle so ubile osem ujetnikov, dvajset pa ranile. Šest izmed slednjih bo najbrže podleglo ranam. Vzrok streljanja še ni ugotovljen. Polkovnik Arthur J. Ericson, nadzornik taborišča, je dal aretirati vojaškega stražnika in odredil preiskavo.

Domače vesti

Oblak
Chicago.—Glavni urad SNPJ sta 6. jul. posetila Charles Arnolds in žena iz Peruva, Ill., v družbi Ruthie Prelesnikove iz Chicago.

Iz Clevelanda
Cleveland.—Za srčno hibo je naglo umrl Frank Ozimek, star 51 let in doma iz Žužemberka, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. Bil je član SDZ. Zapušča ženo, tri sinove (v vojni) in več sorodnikov.—V bolnišnici je umrl William Stefans, star 64 let in rojen na Hrvaškem. Tukaj nima sorodnikov.—Poročila sta se Rudolf Bayce in Margie Lipo.—Iz armade so bili častno odpušteni Frank A. Kerne, Henry Zakrajšek in Frank Skully.

Iz Milwaukeeja

Milwaukee.—Dne 24. jun. se je vrnil iz nemškega ujetništva prvi poročnik Frank Stumpf. Služil je v zračni sili in prišel v ujetništvo, ko je bil njegov bombnik sestreljen nad Saarbrückenom. Iz ujetništva so ga rešili Rusi 1. maja.—V Puget's Recuperation Home se nahaja Ana Gorishek-Ozimek, ki je na poti okrevanja.—V bolnišnici Mt. Sinai se že dalj časa nahaja Josephine Vidger, v bolnišnici St. Michael pa Caroline Petek, žena Victorja Petka.—Težko operacijo je prestala Josephine Augustin, ki se nahaja pri svoji hčeri, por. Gorenc in se ji zdravi v vrača na bolje.—Z zlomljeno nogo leži doma Martin Centa.—V bolnišnici St. Mary's je bila operirana Josephine Peterson, v bolnišnici Deaconess pa se nahaja žena Jamesa Pinterja iz West Alliana.—Pri družini Harvey Paulin so se oglašile vile rojenice in pustile sinčka.—Poročili so se: John Verhovnik in Theresa Zortz, John McBride in Elizabeth Schmaltz, James V. Santilli in Frances Sagadin, George Lipovšek in Ruth Ann Evanich, John Sekula in Mary J. Ivancich, Paul A. Mraz in Mary Inhoff, Robert A. Stillman in Erna Ohajak, John Lapp in Evelyn Lampe, Bernard J. Schneider in Veronica E. Mikulich.

Pritisk za olajšanje kontrole

Murray priporoča zvišanje mezd

Washington, D. C., 9. julija.—Kongres industrijskih organizacij in Ameriška delavska federacija sta pozvala federalno vlado, naj olajša mezdno kontrolo iz razloga, "ker so največja tržišča za ameriške izdelke doma, ne v tujini."

Stališče Ameriške delavske federacije izražajo njen buletin, do čim je stališče Kongresa industrijskih organizacij pojasnil predsednik Philip Murray v svojem govoru po radiu.

"Ko bodo ameriške kompanije prenehale s prodajanjem produktov vladi, jih bodo morale prodajati konzumentom," pravi buletin ADF.—Drugega izhoda ni. Industrije bodo morale obratovati in delavci delati. Ameriški delavci in farmarji bodo pokupili 75 odstotkov izdelane blaga.

Murray je v svojem govoru naglasil, da porast narodnih dohodkov bo koristil farmarjem, trgovcem in profesionalcem, ne samo delavcem. On je apeliral na predsednika Trumana, kongres in federalne agencije, naj store korake za zvišanje mezd. Kongres naj bi sprejel predlog glede zvišanja brezposelnostne podpore na \$25 na teden. Murray je poudaril, da bo veliko število delavcev izgubilo zaslužek v dobi, ko bodo industrije, ki so zdaj udeležene v proizvodnji orožja in drugega vojnega materiala, preurejene za proizvodnjo civilnih potrebščin.

FRANCOSKA OKUPACIJA NEMŠKIH POKRAJIN

Sporazum med člani zavezniške posvetovalne komisije

ODOBJNA CONA OB REKI RENI

Wiesbaden, Nemčija, 9. jul.—Francoske čete bodo okupirale skoro dva tisoč kvadratnih milj nemškega ozemlja, ki obsega dve tretjini zapadnega obmejnega pasu in avstrijski provinca Vorarlberg in Tirole, na podlagi dogovora zavezniške posvetovalne komisije za Evropo.

Pričakuje se, da bodo detajli dogovora, ki je rezultat dolgih pogajanj, razkriti istočasno z naznanilom o določitvah kon ruske, ameriške in britske okupacije. Dogovor je uspeh diplomacije francoske začasne vlade, katere predsednik je general Charles de Gaulle.

Ako ne bo dogovor revidiran v zadnjem momentu, bo francoska okupacijska cona vključevala južno polovico Porenja, Posarja in Palatinata na zapadni strani reke Rene. V tej coni so zdaj čete petnajste ameriške armade.

Na vzhodni strani Rene bodo Francozi kontrolirali del Porenja, dve tretjini province Baden in južni konci ozemlja province Wurttemberg in Bavarske. Francoske čete se bodo umaknile iz bavarskih in wurttemberških mest, med katerimi so Stuttgart, Esslingen in Reutlingen, ameriške pa iz Tirol. Francoske čete so že okupirale provinco Vorarlberg. Ameriške čete bodo ostale v Solnogradu in Oberdonauju.

Pokrajina Posarje, ki je trpejala v vojni, pride pod francosko kontrolo. V tej so premogovniki, ki bodo zalagali Francijo s premogom, ki ga najno potrebuje za obratovanje svojih industrij.

S stališča Francije je dogovor značilen, ker je vsaj deloma ugodil zahtevi generala De Gaulle, da mora Francija dobiti odbojno cono ob reki Rene med njo in Nemčijo.

Prej je bilo naznanjeno, da se bodo ameriške in britske čete umaknile iz con ruske okupacije. Okupacijske cone so bile določene na konferenci velike trojice, ki se je vršila v Jalti na Krimu.

Jugoslovanski list napadel Tita

Madrid, Španija, 9. jul.—List Svoboden glas Jugoslavije je izšel tu na dvanajstih straneh. V prvi številki je napadel maršala Tita in zahteval strmoglavljenje njegove vlade. Urednik lista je Ljubica Vičatecki, bivši opravniki poslova jugoslovanskega poslaštva v Madridu. On trdi, "da Tito skuša boljše vizirati Jugoslavijo."

Carter pred senatnim odsekom

Washington, D. C., 9. julija.—Carter svetovne organizacije za vzdrževanje in zaščito miru, ki je bil sprejet in podpisan na konferenci Združenih narodov v San Franciscu, je prišel pred senatni odsek za zunanje zadeve. Odsek bo vodil zaslišanje o Carterju.

Kitajski premier konfirira s Stalinom

Moskva, 9. jul.—Kitajski premier T. V. Soong je ponovno obiskal maršala Stalina v Kremlinu. To je bil že tretji obisk v enem tednu. Pričakuje se, da bodo razgovori med njima omogočili rešitev problemov, ki vzbujajo pozornost zavezniških državnikov.



"New deal" se je spremenil v "raw deal"...

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENT
GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE
JEDNOTE
Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (izven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrti leta; za Chicago in okolice Cook Co., \$7.50 za leto, \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year. Chicago and Cook County \$7.50 per year. foreign countries \$9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru.—Rokopisi dopisov in nenaročenih člankov se na vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil poštnino.

Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:
PROSVETA
2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Glasovi iz naselbin

O DRUŽABNEM VEČERU, SHODU IN DRUGEM

Chicago, Ill.—V torek večer, 3. julija, se je vršil družabni večer v Bergerjevi dvorani na Lawndale ave. Na tem družabnem sestanku smo pričakovali, da bo navzoč Stane Krašovec, jugoslovanski delegat na konferenci v San Franciscu, zato smo ga sklicali v naglici. Ali na žalost so mu zadnje uro preklicali dovoljenje za potovanje na aeroplanu. Drugo mu ni preostalo kot poslužiti se prvega vlaka, da pride vsaj na shod, ki se je vršil drugi dan, 4. julija, v South Chicagu.

Bergerjeva mama je pripravila izvrstno kokošjo večerjo za rezervirano število ljudi. Večerja je bila takoj po sedmih, kot domeni, in ob osemih so pa prihajali drugi, ki niso imeli rezervirane večerje.

Priznanje moram dati bratu Kuhlju, tajniku SANSa, da se je zadnji moment, ko je zvedel, da Stana Krašovec ne bo, zelo dobro pripravil za najnovejšimi zanimivostmi, ki so se dogajale zadnje čase po osvoboditvi Jugoslavije, posebno pa v Sloveniji. V naglici je prestavil članek iz lista Borbe, ki izhaja v Belgradu, in je pisan v cirilici. Članek je ves posvečen Sloveniji oz. partizanom in osvoboditvi Ljubljane. Ker sem prepričan, da ga bo Mirko objavil, zato se ne bom spuščal v komentiranje ali citiranje tega članka.

O sestanku naj omenim, da je bil skozi in skozi zanimiv in fakih bi več potrebovali, da bi si bolj čistili pojme in gradili organizacijo SANS. Po Kuhlevem uvodnem govoru, je sledilo vrsto vprašanj, in se mi je že smililo.

Znatno mu je bil v pomoč poznani Josko Oven, katerega je poklical, naj tudi on kaj pove. Kdor pozna Joska, ta ve, da kadar on govori, govori iz srca do srca. On je napravil vtis, da boljše ne bi mogel. Škoda je takega moža kot je on, da je tako zaposlen v privatni industriji, kajti njega bi SANS potreboval za stalnega potovalnega organizatorja.

Ob koncu je podpisani apeliral na vse navzoče, da kdor še ni član SANSa, naj se pridruži eni ali drugi podružnici in aktivno sodeluje v korist politične akcije za staro domovino, ker potreba je sedaj prav tako velika kot je bila v prošlosti, ker vprašanje Trsta, Gorice in Koroške še ni rešeno.

Drugi dan, 4. julija, se je vršil shod in piknik, katerega so pripravili jugoslovanska društva v South Chicagu. Tega piknika in shoda sem se udeležil s skupino iz južne strani; vozil sem se s rojakom Jakopičem, ki me je povabil v svoj avto. On je imel več prostora kot Berger, s katerim sem bil domenjen. Hvala obema!

Piknik je bil zelo dobro obiskani; navzočih je bilo okrog petnajsto oseb. Slovencev, ki so pod kontrolo duhovnikov, ni bilo zraven, akoravno živijo v bližini, kjer se je vršil piknik.

Okrog pol pete ure se je pričel govorniški program. Otvoril ga je predsednik Združenega

odtoba (imena se ne spominjam), ki je predstavil Mirka Kuhlja, tajnika SANSa, on pa je predstavil Stana Krašovec. Avdijsena ga je burno pozdravila in v nad eno uro dolgem govoru je orisal začetek borbe jugoslovanskega naroda, pa do konca. Omenil je, če bi hotel orisati vse podrobnosti, ki so se dogajale, bi moral govoriti dva dni zaporedoma. Tolmačil je, zakaj je jugoslovanska armada pokazala tako malo odpora proti Hitlerju in tako hitro kapitulirala. Omenil je, da je bil vsak tretji oficir nemški špijon, to pa po zaslugi čaršijske belgradske diktatorske vlade.

Povedal je, da se je podzemsko uporiško gibanje pričelo že leta 1929, ko je pokojni Aleksander proglasil diktaturo, in bi izbruhnilo prej ali slej na dan, četudi ne bi prišlo do vojne, ker razmere so bile tako žalostne, da jih ljudstvo ne bi moglo dolgo več prenašati. Kmalu ko je kapitulirala jugoslovanska vojska, je bil v Sloveniji sklican sestanek vseh tajnih in javnih strank za formiranje Osvobodilne fronte; pridružili so se vsi voditelji. Le nekaj klerikalcev in zagriženih liberalcev se je temu uprlo in so hoteli ostati zvesti čaršijskim režimovcem, kateri so potem organizirali belo in plavo gardo in sodelovali z nacisti in fašisti ter pomagali pobijati svoje lastne ljudi in požigati slovenske vasi.

Kako je bilo ljudstvo naklonjeno osvobodilni fronti, pove fakt, da je samo Ljubljana dala nad devet tisoč partizanov in ljubljansko meščanstvo je skoraj stoprocentno sodelovalo s partizani. Če se pomisli, kako stroga je bila Ljubljana zastražena od okupatorja in ograjena, so kljub temu ljubljancje prinašali na tone živeža in zdravil vsak dan za osvobodilno fronto. Ko so videli nacisti in belogardisti, da se bodo morali umakniti pred močjo osvobodilne fronte iz Ljubljane, so podminili vsa važna poslopja, z namenom, da jih bodo porušili pred umikom. Nakano so preprečili ljubljanski delavci in odstranili vse žice, ki so bile v zvezi za razstrelbo.

Partizan Krašovec je povedal veliko zanimivega in seveda veliko tudi žalostnega. O številnih vajah, ki so porušene in požgane; nad milijon osemsto ljudi ubitih. Povedal je tudi, da od začetka ni bilo sodelovanja od strani Hrvatov, ker so mislili, da so dosegli, kar so želeli: svojo neodvisno Hrvaško. Prav tako ne od strani Srbov, ker so sanjali o veliki Srbiji. Stari režimovci so vsega tega krivi, ker so ustvarjali sovraštvo med Srbi in Hrvati, seveda, s Korošcom na čelu vlade, pa sovraštvo med Hrvati in Srbi proti Slovincem.

Vse to sovraštvo je sedaj minilo in vsi narodi v Jugoslaviji so stoodstotno združeni, tisti pa, ki so in bi delali razdor, so odstranjeni, ali pa so pobegnili. V tujini lahko tulijo kot volkovi, toda jugoslovanskih narodov ne bodo razdružili. Povedal je še mnogo, mnogo zanimivega, ali čas in prostor mi ne dopuščata, da bi vse opisal. Bom rekel tudi, kot je dejal partizan Krašovec: "Saj boste v kratkem izvedeli od svojih ljudi iz starega kraja."

Takih ljudi kot je Stane Krašovec smo lahko veseli, da pridejo med nas. On je zelo inteligenten in ga je užitek poslušati. Na obrazu se mu pozna, da je v štiriletni borbi veliko hudega pretrpel; v svoji mladi moški dobi je že skoro osivel. Kdor na vse to pomisli, mora takega moža iz srca pozdraviti in mu zaklicati: Dobrodošel v naši sredi!

Prav ko to pišem, mi je prišlo nekaj na misel. Pred vojno, ko se je mudil ljubljanski škof Rožman v Ameriki, sem bil član direktorija Slovenskega narodnega doma v Clevelandu. Gotova skupina je hotela na vsak način, da bi bil Rožmana pozdravil predsednik direktorija. Temu sem se na vso moč uprl. Zmagala je večina in ni bil pozdravljen v imenu Doma. Zdaj se vidi, kako sem imel prav takrat, in z menoj oni, ki so glasovali proti predlogu. Doin bi imel madaž: da je pozdravil izdajalca slovenskega naroda. Tako je danes Dom čist in je lahko ponosen na to. Ameriška Domovina me je tedaj napadala z nizkotnimi imeni, kakor tudi tiste, ki so sedeli na "fencu." In A. D. misli še danes, v svoji zastrupljeni zagriženosti, da je imela takrat prav in da ima tudi danes. Ampak svet se vrti — pika!

Louis Zorko.

BESEDA O DOPISIH

San Francisco, Cal.—V Prosveti št. 122 mrs. Rehar piše: "Prosveta je dobro urejevan časopis. Kakor hitro pride po pošti, najprvo prečitam dopise, ki so po večini zanimivi in podučljivi. Drugi slovenski časopisi niso zanimivi v toliki meri, ker nimajo dosti ali pa nič dopisov."

Moj namen ni nikogar žaliti ali se pripraviti v listih, kakor to delajo gotovi elementi. Resnica je, da dobri dopisi igrajo veliko vlogo v naših časopisih. Hvaliti sebe in druge, ki niso hvale zaslužili, je nespametno. Vsakdo, ki se čuti zmožnega in se prišteva k dopisovalcem, bi moral napisati nekaj podučljivega ali novega, kar bi bilo v korist čitateljem in organizacijam, ki se borijo za boljše razmere.

Ker sem bil večletni zastopnik različnih listov, znam iz lastne skušnje, da nekateri ne čitajo drugega kakor dopise. To je seveda napačno. Priporočljivo je, da čitamo članke, dopise in novice, ker le na ta način spoznamo pravo politično in človeško življenje.

Prosveta ima dobre in slabe dopisovalce. Do tega zaključka pridemo, ako pazljivo čitamo in študiramo vsebino dopisov. Nekateri neprestano hvalijo sebe in druge, ter kritizirajo vse, kar ni po njih volji. Taki niso dobri dopisovalci. Vsaka stvar ima gotove meje.

Hvala in kritika je dobra, kadar je na mestu! Dostikrat so slabi dopisovalci dobili več priznanja kakor dobri, zato ker jih čitatelji niso razumeli. Kritizirati ali nekoga pošteno ozmerjati, ni izobrazba in ne modrost. Kakšno duševno hrano dobimo iz prepirljivih ali šaljivih dopisov?

V dopisih tudi opazimo, ako ima dopisovalec izobrazbo ali svetovno skušnjo. Mrs. Rehar, Vaš prvi dopis je bil zanimiv, zato želim, da se še oglašite. Tudi jaz ne morem razumeti,



Krojaški delavci v New Yorku, organizirani v uniji ILGW, imajo tudi svoj zdravstveni urad, v katerem člani dobe brezplačno zdravniško pomoč. Slika kaže uradnike krajevne unije 155, ki opazujejo zdravnika, ki z X-zarki pregleduje članico za možne težnje ne simptome.

POROČILO O PIKNIKIH IN ODOGOVOR NA KRITIKO

West Allis, Wis.—Pikniki, ki smo jih oglaševali iz te naselebine, so za nami. Vseslovanski, ki se je vršil 10. junija v Pleasant Valley Parku, je dobro izpala, čeprav je zjutraj malo deževalo in tudi čez dan strahnilo, da je veliko ljudi ostalo doma ter čakalo dežja, ki pa ga ni bilo.

Pri oglaševanju tega piknika se je vrnila neljuba pomota, namreč napisati bi moral, da piknik prireja Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev in ne Slovenski ameriški narodni svet. Sičar pa to v resnici položaja ne spremeni in stvar ni škodovala nikomur. Pomoto bi popravil, toda ni bilo časa.

Sičar pa je bilo razprodanih na stotine vstopnic v predprodati in vsak posetnik je lahko videl, kdo sklicuje prireditelje in za koga je namenjen morebitni dobiček. Seveda, če se je kdo utihotopil v park in ni videl na vstopnicah pomena prireditve, potem pa ne more biti užalen, ako ni plačal niti vstopnice. Toliko o tem.

Med posetniki je vladala splošna zadovoljnost, posebno pa je ugajal čikaški govornik Martinek, kateremu je občinstvo njegova izvajanja zelo aplavdiralo.

Tudi postrežba je bila dobra. Imeli smo tudi pečeno jagajetno. Piknik je bil zaključen do devetih zvečer in posetniki so se razšli z veselimi obrazi. Na že dolgo obetani izbruh mojega nasprotnika in kritika, ki je bil priobčen 20. junija v Prosveti, odgovarjam in zagotavljam, da ne bo šel dobiček imenovane priredbe v kak furovski ali kakemu duhovniku. Ne, ne bo izročeno v nepravilne roke, kajti odbor te organizacije je dobro premislil, predno odda denar. Ne, ni tako površen, tratesen in nepremišljen kot je moj oponent v imenovanju Prosveti. Priporočal bi mu malo več strpnosti in potrpljenja, kar sedaj ni časa za argumente. Sedaj je čas dela za ubogi, trpeči in križani narod v stari domovini.

Lepa udeležba je bila tudi na izletu Jolly Allis. Mladina se je veselo zabavala v kopališču v čolnih in senci. Vršila se je tudi nogometna tekma. Med tekmovalcem je mladina pridno posegala po mehki pijači, katero je dobila zastoj. Sladolek pa je zmanjkalo v klubu še pred ko smo mi vprašali zanj. V parku je namreč bila velika množica in je vse pokupila in takrat nam je denarja ostalo, s katerim bomo prihodnjič kupili sladolek, ko bo mladina prišla ponovno skupaj.

Naj še omenim, da se je vsalo veliko mladine za reorganiziranje mladinskega krožka. Škoda, da se niso mogli udeležiti izleta izvoljeni zastopniki, ker so bili zaposleni in zadrti. Na zadnje pa smo bili pri siljeni bežati pred nevihto, ki je nepričakovano prihrumela, kar je sledil hud naliv in pokvaril mladini veselje. Bo pa drugič boljše.

J. Radeli.

Nabiralec Anton Jankovich je izročil zanj in njegovo ženo \$5, namesto cvetlic za pokojnim Dacarjem, in \$5 mesto cvetlic za pokojnim Božeglavom. Družina Zafred je tudi prispevala \$5, namesto cvetlic za pokojnim Božeglavom.

Krist Lokar je izročil \$6 za članarino društva št. 312 SNPJ, neka oseba pa je darovala \$1. Skupni prispevki za pomožno akcijo v mesecu juniju znašajo \$105, obojestransko, to je za politično in pomožno akcijo, pa \$196.

V mesecu juniju smo odposlali za politično akcijo v gl. urad SANSa \$500, kar je najboljši odgovor na izjavo A. D. in njenim denunciacijam. Rojaki in rojakinje, odgovorite na napade Ameriške Domovine z velikimi prispevki za naš trpeči narod v stari domovini. Tak odgovor najbolj boli! Oni so že večkrat skušali nabirati denar za Rim, ker njim ni za troljenje našega naroda v domovini.

Za podružnico št. 48 SANSa: J. F. Durn, tajnik.

"Likvidiranje" nacizma—II

Tudi po porazu Nemčije v prvi svetovni vojni so zavezniki uvedli med svojim vojaštvom na okupiranem ozemlju politiko nefraternizacije na slični način kot sedaj. Toda, ker se je ta politika v praksi izkazala enako kot ameriška prohibicija, je bila kmalu odpravljena. Slične izkušnje imajo z njo tudi danes, oziroma še slabše.

Ne samo častniki, marveč tudi vojaški poveljniki priznavajo, da vojaki kršijo to politiko kot so Američani kršili prohibicijo. In ni nič čudnega, kajti prepoved vsakega osebnega obnavljanja gre proti človeški naravi. Znano je, da so ameriški vojaki veliki "miksarji" in na splošno prijazni fantje, ki si hitro ustvarijo prijateljstvo povsod, kamor pridejo. So tudi krvavi pod kožo z željami po družbi lepih deklet. Čisto naravno. In nemška dekleta so baje lepe in tudi željne krepih fantov. Vse drugo pride po naravnih zakonih, ako ne podnevi, pa ponoči. (Neki poveljnik je svojo moštvo svetoval, naj svojo "fraternizacijo" opravijo ponoči.) Ta politika je bila toliko spremenjena, da vojaki lahko občujejo z nemškimi otroki, toda ne z odraslimi.

Reporterji poročajo, da je ta politika zelo kratkovidna tudi glede odkrivanja nacijev. Na eni strani je naloga vojaške oblasti, da odkrije bivše nacijske funkcionarje in sadistične zločince. Ker vojaki ne smejo občevati z nemškim ljudstvom drugače kot uradno, je poizvedovanje zelo otežkočeno. Marsikak nacist, ki bi zaslužil kazni, bo ušel.

Enako stupidne in kratkovidne so tudi vse ostale faze zavezniške politike v Nemčiji. Na ozemlju, ki ga drže Angleži, Američani in Francozi, je prepovedano vsako politično gibanje in obnova vsake demokratične stranke. To vlad tega, ker so "vsi Nemci enako krivi..." Posledica tega je, da so demokratični elementi potisnjeni na stran. Na drugi strani pa se anglo-ameriške sile v masnem obsegu poslužujejo bivših nacijskih funkcionarjev pri mestnih in krajevnih vladah! Njih argument je, da potrebujejo "izkušenih ljudi"—in nacisti so izkušeni...

V Kolnu je radi tega pred par tedni prišlo do večjih protestnih demonstracij. Proti vzpostavljenju nacijev na krmilo mestne vlade, ki je seveda pod vojaškim nadzorstvom kot povsod drugod, se je v protestnih demonstracijah zbralo pet tisoč antinacijev. Proti njim je bilo pogumno vojaštvu in je skoraj prišlo do večjega masakra.

Obnovitev unij je teoretično dovoljena, v praksi pa je precej drugače. Obnovljene so bile le v par mestih, toda jim je strogo prepovedano vsako politično delovanje in vsaka stavka. To pomeni toliko, kot če bi rekli delavcu: "Do studenca lahko greš, toda vode ne smeš piti." Unije brez političnih pravic in brez pravice do stavke so v kapitalistični družbi skoraj brez pomena.

Slično je tudi z anglo-ameriško propagando, ki po stupidnosti prekaša vse. Kot čitamo v poročilih raznih poročevalcev, iz anglo-ameriških radijskih postaj dan za dnevom pojejo Nemcem o njih posamezni in kolektivni odgovornosti za nacizem in nacijska zločina. Enaka pesem se tudi glasi iz vsakega lokalnega lističa, ki izdaja okupacijska oblast. Toda vsak otrok ve, da se s tako propagando ničesar ne doseže, marveč le ljudi odbija.

John M. Mecklin, poročevalec Chicago Suna, pravi, da so te propagande najbolj veseli nacisti, kajti krivda za njih zločine in sploh za vso nesrečo, ki je zadela Nemčijo in vso Evropo, je s tako "vzgojo" zvaljena enako na vse Nemce, tudi na antinacije. Taka propaganda le razbremenjuje nacije.

★ ★ ★

Na drugi strani pa Rusi vodijo povsem drugačno politiko na svojem teritoriju. Oni so takoj po kapitulaciji Nemčije dovolili ustanavljanje unij in antinacijskih političnih strank. In ustanovljene so bile social-demokratična, komunistična in krščanska demokratična stranka. Tem strankam, kakor tudi unijam so dovolili izdajanje svojih listov, katere urejujejo sami Nemci, ne pa impotirani propagandisti, slabo vešč jezika, kakor je to slučaj na anglo-ameriški strani.

Poslužujejo se tudi popolnoma drugačnih metod pri ustanavljanju mestnih in krajevnih vlad. Medtem ko so Anglo-Američani formirali svoje vojaške vlade, so Rusi med Nemci iskali civiliste in ustanovili civilne vlade. Seveda so vse pod njihovim nadzorstvom, kakor so vsi listi in vse javno življenje.

Tudi ruska propaganda po radiu se loči kot noč in dan od anglo-ameriške. Rusi operirajo štiri močne radijske postaje 24 ur na dan. Vsi programi so nemški, oddajani po Nemcih. Iz teh postaj ne pripovedujejo poslušalcem, da so "vsi Nemci enako krivi" za vojno in nacijske zločine, marveč mečejo vso krivdo na nacijsko bando, na junkerje in kapitaliste, ki so jih finančno in politično podpirali. Izpodbijajo in odbijajo pridno tudi Goebbelsovo propagando, ki je Rusijo in boljševizem prikazovala v najgorostnejših slikah in strašila Nemce, da bodo vsi odpeljani v Sibirijo ali pa zasluženi, kolikor ne bo poklanili.

Rusi gredo celo tako daleč, da delajo razliko med "dobrimi" in "slabimi" naciji. Za "dobre" nacije so smatrani oni profesionalisti, ki dokažejo, da so se pridružili nacijski stranki vsled tega, da si ohranijo službo—kruh. Kaj se je zgodilo s "slabimi" naciji, zunanjemu svetu ni znano, toda si čitatelj lahko predstavlja.

Posledica vsega tega je, da se tudi Nemci v anglo-ameriški coni nagibajo k Rusom. In to posebno še, ko slišijo po radiju iz Berlina, da Rusija zalaga Nemce tudi z živežem—da Berlinčani prejmejo večje odmerke kot so jih zadnje mesece pod Hitlerjem.

Vaa ta ruska politika ima seveda svoj namen: da pritegne Nemce na svojo stran. S svojo stupidno politiko anglo-ameriške oblasti tudi pri tem izbornu pomagajo Rusiji. Stalin se lahko smeje, kajti Amerika in Anglija potiskata vso Evropo naravnost v naročje Moskve.



Vojaki nese truplo svojega poveljnika generala Bucknerja, ki je bil ubit na Okinawi v sadnih dneh bojevanja. General je bil pokopan na vojaškem pokopališču na Okinawi.

WHERE THE FUEL GOES



It takes 12,500 gallons of gas line to train one pilot.

IZ MODERNEGA SVETA

Spisal F. S. FINŽGAR

(Nadaljevanje)

"Aha, tega sem jaz kriv. Čemu se vmešava v stvari, ki ga ne brigajo? Danes pride in prosi za nekega delavca, ki ga je nadzornik odslovil. Kam pridemo, če bo vlekli vsak svojo stran? Moral sem mu čisto jasno povedati, da ga to nič ne briga."

"Dobre namene ima in dobro srce! Ta spor se hitro pozabi."

Mami ni bilo ljubo, da sta se sporekla.

"Ne pozabi se ne! On je trdoglav!"

"Meni se zdi značajan. Saj je isto trdil oni večer pri kontrolorjih."

"Alma, lepo te prosim, molči no! Papa bo vedel, kaj je značajan in kaj je navadna aroganca!"

"Zakaj bi morala jaz molčati? Še in še trdim, da je značajan in blag, bolj kot sto Semenov."

"Pst, Alma, ne govori preveč!"

Mama je dvignila prst in ji požugala.

"Ubogam te, mama. Samo to še rečem, da vsak sme povedati svoje mnenje, samo jaz ne."

"Le povej, kar zdravniku povej; tja teci in mu odkrij, da si zaljubljena vanj!"

"Pavla, pometaj po svoji cesti!"

"Mir!" je ukazal papa in se zleknil v naslonjač.

XXIV.

Dr. Sluga se je vračal iz tvornice. Kakor slučajno je srečal vse uradnike. Z vsemi so se vlijudno pozdravili. Ali zdravnik je dobro čutil, da so bili vsi ti pozdravi tista puhla zunanja fraza, ki človeka ne razveseli, ampak mu da zausnicio, da je jezen sam nase in na onega, s katerim se je srečal. Vsak pogled ga je zmagovalno bičal in se mu je režal v lice, češ, čemu pišeš, kar te ne peče!

Ponavljal si je piser stočno: Kaj me brigajo? Kljub temu pa ni mogel sebe nalagati, da mu je vendar stvar zelo neljuba. Vzvoljen je šel po belem pesku proti stanovanju. Potoma je naletel na Klešmana. Ko se je z namršeni obrvi ozrl v tiste zelene oči, je slišal iz njih kakor krohota gavrana, ki zafrfota nad brezdnom, v katerem čuti plen.

Klešman je oblastno korakal mimo njega. Leno je dvignil svojo roko, da bi prijel za klobuk. Toda pokrivala ni dvignil. Drugekrat bi bilo zdravniku čisto vseeno, naj ga uslužbenec pozdravi ali ne, toda danes je bil slabe volje.

"Klešman!"

Rezeko ga je pozval. Klešman se je vstopil predenj s široko razkoračenimi nogami in ga predrzno gledal.

"Ali me poznate?"

"Poznam!"

"Zapomnite si, da zahtevam od vas dostojnosti. Dokler sem tvornišk. zdravnik, me pozdravite, ali se me pa ognite, kar mi je mnogo ljubše. Razumete?"

Klešman je dvignil klobuk in nekaj zamrmral. Njegove oči so se posvetile in satansko pomežiknile, da se je dr. Sluga hitro obrnil in šel dalje. Ko se je obrnil proti altani direktorjevega paviljona, je zagledal Pavlo, ki se je v tem trenutku obrnila in z dvignjeno glavo odšla skozi vrata.

"Ta tudi!" — — —

Zdravnik je hitel v stanovanje in najrajši bi bil zmetel knjige, instrumente in pohištvo v majhen kovčeg, zaloputnil vrata in zbežal od tod kakor delavec, ki gre s culico na plečih v široki svet.

Bil je jako razburjen. Dolgo je hodil po sobi s povešeno glavo in se trudil z vso močjo svoje volje, da se umiri in razbere pametne misli. Polagoma je uvideval, da je popolnoma nepotrebno vsako razburjenje. Če se je zameril, iz-

vira iz dobrega namena, katero je hotel izvršiti. Če ga torej pravzaprav kolegi zaradi tega prezirajo, ker se je potegnil za Petra, bodi. Saj pride dan, ko bo hodil on z dvignjeno glavo, dočim bodo drugi trepetali in se spominjali današnjega dne.

Zdravnik je bil kmalu miren glede uradnikov. Ali drugače je bilo glede Pavle. Dobro je vedel, da ga je gledala z altane, ko je zavrnil Klešmana. In tega dejanja se je kesal. Zdelo se mu je, da se je ponižal na nivo obolelega korporala, ki pozove prostaka sredi ceste predse, ker ga ni primerno pozdravil. To je videla in čula Pavla. Kaj si bo mislila? Ali se ni obrnila s studom od njega in mu s tem očitala oholosti in sirovosti? In gotovo je direktor doma povedal, kako so mu soglasno odbili prošnjo za Petra, in direktor je brez dvoma zabavljaval čezenj. In gledal je v duhu njeno ponosno dvignjeno glavo, ki je z napol odprtimi očmi gledala prezirljivo nanj in mu očitala plebejstvo.

Zdravnik je bil čezdalje bolj razburjen. Vsi zadnji dogodki so prihajali predenj. Nazadnje si ni vedel drugače pomagati, a se je oklenil Prosenca in njegove apodiktčne sodbe: Pavla ni zate!"

"Dovolj! Malo razburjenja, nekoliko podraženosti živci vsled lepe ženske—ba—ali je to že ljubezen?"

Zdravnik se je polglasno zasmel samemu sebi, sedel v naslonjač in odprl knjigo.

Komaj je prečital pol strani, kar prileti skozi okno majhen šopek in obleži prav pri njegovih nogah. Vinko se je izprva nekako radostno začudil, ali hitro se je zopet ozlovoljil in ježno zamrmral: Kako so predrzni ti otroci! Prepričan je bil, da so vrgli šopek z vrta kontrolorjevi otroci, ki so se igrali čisto z direktorjevim malim sinom. Saj se je že parkrat primerilo, da je priletela žoga skozi okno. Ali tedaj ga ni ujezilo. Vselej jo je smehljaje se pobral in jim jo vrgel v nastavljenе majhne roke ter še obstal pri oknu in se veselil njihove igre. Danes ga je pa pograbilo. Z nogo je sunil šopek in stopil k oknu, da ga zapre.

Tedaj pa zagleda pod oknom Almo.

"Gospod doktor, ne bodite užaljeni! Verjemite, da ne vem, zakaj sem storila to otročarjvo."

Zdravniku je bilo to jasno in odkritosrečno lice, te široko odprte, proseče oči kakor tiho zavetje, katerega bi danes ne mogel dobiti nikjer, ko ga je vse šibalo in pehalo od sebe. Sklonil se je hitro nazaj, pobral šopek in se naslonil na okno.

"Gospica, ko bi mogel povedati, kako sem vam hvaležen! Šopek spravim za spomin na vesel trenutek sredi prav brkkih ur!"

"Vse vem, gospod doktor! Ne zmenite se za to, saj ste mož! Z Bogom!"

Alma je odšla po pešeni stezi. Njena hoja je bila ponosna in odločna, kakor da bi pri vsakem koraku zadonelo izpod elegantnega čevljička: mož—mož—mož.

Ko je krenila na desno in postavila nogo na stopnico, ki je vodila iz vrta v paviljon, je za časek obstala in se ozrla na zdravnikovo okno. Vinko se ji je priklonil—ona je odzdravila in izginila.

Dr. Sluga je povonjal šopek vijolic, ki so se dotaknile ustnic. Kakor bi hotel poljubiti drobno cvetje in ga prosti odpuščenja, ker ga je sunil z nogo. Natočil je v kristalno čašico vode, dal vanjo vijolice in jih postavil predse na pisalno mizo.

(Dalje prihodnjič.)

naravnost iz nebes. In glede na to, da vrhu tega tudi ta krčma le ni ravno tisti kraj, ko bi človek lahko rekel: kar tu bom zdaj ostal, bo najbrže in hočeš nočeš treba mahitati še malo dalje, če ne zamerite.

Kar se tega tiče, ne rečem, da ne, je odgovoril mlajši. Toda, kar sem rekel, je vendarle resnica; zakaj moja domovina ni moja očetnjava, ko imam tam samo enega očeta, in me še ta nima za sina; pač pa me ima za pravega pastorka moja maceha. A kar se tiče moje poti, gre na slepo srečo, in konec bi jo bilo takoj tam, kjer bi mi kdo povedal, kako bi lahko pretolkel to svoje revno življenje.

Kaj vaše blagorodje ne zna nobenega rokodelstva?

Ne znam drugega, je odgovoril manjši, nego teči kakor zajec in skakati kakor jelen. Pač—tudi škarje znam precej dobro sukati.

To je pa celo zelo dobra, koristna in dobičkanosna reč, je dejal starejši. Zakaj vaše blagorodje najde gotovo cerkovnika, ki mu odstopi svojo bero za vse svete, če mu za veliki četrtek izrežete cvetive iz papirja, ki jih ti možje potrebujejo za okrašenje cerkva.

Ne, moja škarjarska spretnost se ne javlja v tem, je odgovoril mlajši. Kajti moj oče so po milosti božji krojač in nogavičar, in so me naučili izdelavati tisto vrsto obutve, ki je na pol nogavica, na pol čevlji in ki se ji pravi pravzaprav komašna, kakor gotovo ve tudi vaše blagorodje. Izgotavljam sem jih že s tako dovršenostjo, da bi bil prav lahko napravil izpit za mojstra iz njih. No, naenkrat me je moja zla usoda potisnila v kot.

Vse to in še veliko hujše reči se pripete njim, ki so za kaj na svetu, je rekel starejši. In vedno sem slišal praviti, da posebno odlične lastnosti človeka še najprej pokopljejo. Toda vaše blagorodje je še vedno v starosti, v kateri človek svojo usodo lahko popravi. Da, če se ne motim in če me moje oko ne vara, ima vaše blagorodje še druge talente, ki jih samo še ne mara pokazati.

Imam, je pritrdil mlajši. Toda, kakor je vaše blagorodje dobro opazilo, ti talenti niso za široko javnost.

Na to je povzel starejši:

Glede na to, da se smem prištevati med najbolj molčeče mladeniče daleč naokoli in z namenom, zadolžiti si vaše blagorodje, da se mi potem oddolži ter mi odpre svoje srce in se z menoj porazgovori, se hočem jaz prvi razodeti. Zakaj zdi se mi, da naju usoda ni brez nekega višjega namena združila v ti šupi, ampak da je nama namenjena, naj si bova prava in resnična prijatelja od te do najine zadnje ure.—Jaz, gospod plemenitaš, sem iz Fuenfride doma, iz kraja, ki je znan in sloveč po tem, da potujejo skozenj najodličnejši potniki. Ime mi je Peter del Rincon. Moj oče je ugleden mož, ker je uradnik Svetega križarstva, to je "bulero" ali "buldero." ("Bulas

WOUNDED VETS SUN WAY HOME



SPRAWLING OVER THE DECK of the U.S.S. Wakefield, American troops wounded on the battlefields of Europe relax under the healing rays of the sun as the ship plows its way back to the homeland. These men were among the first to be returned. U. S. Coast Guard photo.

de la cruzada" (križarski listki so bili nekaki odpustki, ki so jih prodajali španski kralji pod pretvezo, da se neprestano bojujejo z neverniki. Prodajalci teh "bul" so se imenovali "bulderos") kakor jim pravijo navadni ljudje. Tudi jaz sem ga spremljal nekoliko dni na njegovih službenih poteh, in reč se mi je tako obnesla, da bi se bil glede skupička za listke kosal lahko prav z vsakim drugim bulderom. Toda nekega dne se mi je ta skupiček zazdel imenitnejši od listkov samih, sporazumel sem se z dotičnim možnjikom, in oba sva jo mahnila proti Madridu. S tisto udobnostjo, kakor se človeku tam

kar sama ponuja, sem iztrebil možnjčku v malo dneh ves njegov drob ter ga zapustil naposled s tolikimi gubami, kakor jih ima nevestin robec na dan poroke.

(Dalje prihodnjič)



Razni mali oglasi

"PRINTERS"—Tiskarji

Unijska plača - Veliko nadurnega dela
MURRAY BROS.
1414 So. Michigan Ave.

ZENSKÉ ZA DELO V PRALNICI

Zgibati in zavijati
Unijska plača, čas in pol-za nad 40 ur in še "bonus"
Dobro delovno stanje.—Garfield Park "L" in poulična kara do vrta
3517 W. HARRISON ST.

THE DIAMOND MATCH CO.

NAJEMA DELAVCE SEDAJ

WAREHOUSE MEN

STALNO DELO IN PO VOJNI JAMČENO
OGLASITE SE NA

3254 North Kilbourn

"CHIPPERS GRINDERS MATERIAL HANDLERS STOCK MEN"

Dobra plača in bonus - Zavarovalnina prosta
NO CUT BACKS
DNEVNO IN NOČNO DELO—VPRAŠAJTE PRI

E. M. WEYMER CO.

3321 SO. PULASKI ROAD

V CONGRESS HOTELU

dobe delo takoj ZENSKÉ
SOBARICE, PREGLEDOVALKE, POMOČNICE PRI PERILU
in ČISTILKE

Delo dobe tudi možiki: ČISTILCI OKEN in HIŠNIKI

Vprašajte Mrs. Cowan na

500 South Michigan Ave.

POTREBUJEMO TAKOJ

"Metal Fabricators, Punch Press Operators, Drill Press Operators and Grinders"
STALNO DELO IN NAJVIŠJA PLAČA

THE RUDA CO., 2117 So. Troy St.

Potrebujemo ZENE in DEKLETA

za "Labeling" in druga LAHKA TOVARNIŠKA DELA
Delo je v Liquor Manufacturing tovarni
Priprajo delovno stanje - ZAVAROVALNINA PROSTA
MANY BLANC CO., 3414 West 48th Place

TRI NOVELE

Miguel Cervantes

Prevedel dr. Ivo Šorli

Moč krvi

(Nadaljevanje)

Naposled se je približala zaželjena ura; zakaj ni ga konca, ki ne bi prišel. Vsi so legli k počitku, in vsa hiša se je pogreznila v globok pokoj. Nikoli pa se ne bo vanj pogreznila resničnost te pripovedke, ker tega ne bodo dopustili premnogi sinovi in še živče sijajno potomstvo, ki sta ga zapustila v Toledu ta dva srečna zakonca, katera sta se mnogo let veselila drug drugega, svojih otrok in vnukov, kakor je vse to dopustila in določila usoda in Moč krvi, ki se je razodela vrlemu, častitemu in bogaboječemu Luisovemu dedu, ko je zagledal na tleh ležečega vnuka.

III.

Rinconete in Cortadillo

V krmi "Pri mlinčku," ki leži ob robu slovečih alkudijskih poljan na poti iz Kastilije v Andaluzijo, sta se slučajno našla nekega vročega poletnega dne

dva mladiča v približni starosti štirinajstih do petnajstih let; več od sedemnajst jih vsekakor nobeden ni imel.

Oba sta bila zala, toda tudi zelo razcapana, zamazana in zamenjana fanta. Plašča sploh nista imela, hlače so jima bile platnene, nogavice kar iz njune kože. Še bolj turbo pa sta se odlikovala z obutvijo; zakaj čevlji enega so bili iz ličja ter ravno tako razcefdrani, kakor ponošeni, oni drugega pa vsi iz samih lukenj in brez podplatov, da so se zdeli bolj podobni kakim obvezam nego čevljem.

Eden je imel na glavi zeleno lovsko kapo, drugi klobuk brez traku, z nizkim tulcem in širokimi krajci. Čez pleča je nosil eden okrog prsi ovito srajco, ki je bila take barve, kakor bi bila iz srnjakove kože in zelo stlačena in stisnjena v en sam rokav. Drugi je potoval prazen in brez cule. Samo na prsih mu je visela debela reč, ki se je potem izkazala za enega izmed onih ovratnikov, katerim pravijo "trdi baloni," njegov kajpak

ni bil trd od skroba, ampak od maščobe, razcefdran pa tako, da je bil še najbolj podoben klopčiču pukanja za obveze. V tem klopčiču je bil zavrt in skrbno spravljen šop kart, ki pa so imele jajčjo obliko; zakaj podobice so bile tekom časa in vedno v rokah že toliko pretrpele, da so jim vogli odpadli, a da reši njih gospodar vsaj to, kar se je dalo, jih je še s škarjami zaokrožil.

Oba mladeniča sta bila ožgana od solnca, nohte sta imela vse obtolčene, roke ne ravno preveč čiste. Eden je nosil polovico nekakega meča, drugi velik nož z rumenim ročajem, ki mu pravijo navadno "kravar."

Ta dva junaka sta se bila zdaj spravila v neko šupo ali škedenj pred krčmo, da bi se tam od poti malo odpčila. In ko sta sedla drug proti drugemu, je rekel oni, ki je bil videti starejši mlajšemu:

Iz katerega kraja je pravzaprav vaše blagorodje, gospod plemenitnik, in kam blagovoli biti namenjeno?

Gospod vitez! je odgovoril vprašanec. Tega, iz katerega kraja sem, pa res ne vem. In nič več, kam potujem.

Hm, je dejal starejši. In vendar ni videti, bi rekel, da bi bilo dospelo vaše blagorodje kar



Modisti ženskih nogavic pravijo, da ima filmska igralka Andreea King najlepše noge v Hollywoodu. Verjamemo...